

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavet Toratêha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 164

דף קסד

- א. שתי חששות כשהוא ועדיו על המחק.
- ב. שטר על הנייר ועדיו על המחק.
- ג. שטר על המחק ועדיו על הנייר.
- ד. מקושר יכול לעשותו פשוט.
- ה. פלוני ארכן, דיגון.
- ו. נזיר הינא וכו'.
- ז. בית המנוגע בד' קירות.
- ח. יהודה חייטא.
- ט. אבק לשון הרע.

א. שטר שבא הוא ועדיו על המחק כשר. ואין חשש: א, שימחוק את השטר (שנכתב על המחק) וישאיר את העדים ויכתוב על המחק מה שירצה. שא"כ נמצא השטר כתוב על הנמחק פעמיים והעדים במקום שנמחק פעם אחת, ואין דומים זה לזה וניכר הזויף. ב, וגם אין חשש שימחק עוד פעם את מקום העדים לפני שיחתמו, ואח"כ ימחוק את השטר ויכתוב מה שירצה שהכל נמצא כתוב על הנמחק שתי פעמים ואין ניכר הזויף. שאין העדים חותמים אלא א"כ נמחק בפניהם וכשיראו שמקום החתימה משונה מן העליון לא יחתמו.

ב. היה השטר כתוב על הנייר ועדיו על המחק כשר, וקשה לרב שהכשיר הוא ועדיו על המחק, שיכול למחוק את השטר ולכתוב מה שירצה שנמצא הכל על המחק וכשר. תירוץ, אימתי כשר כגון שכתבו (בין עד לעד) אנו חתומים על המחק והשטר על הנייר.

ג. היה השטר כתוב על המחק ועדיו על הנייר פסול, שחוששים שמחק כבר את השטר וזייף וכתב על המחק. ולא יועיל כאן שיכתבו העדים חתמנו על הנייר והשטר על המחק דאפשר שמחק לפני שכתב השטר וחזר ומחק אחרי שחתמו וזייף וכתב (דבזה אין ניכר שנמחק שתי פעמים שאין העדים על המחק. וגם א"א לדמות לשטר אחר שאין הקלפים דומים זל"ז. וגם אם יבדוק באותו שטר למחוק את העדים וידמה את המחק העליון לזה, אינו דומה נמחק בן יומו לנמחק בין שני ימים. ולהשנות את השטר אחרי שימחוק את העדים כדי לדמות המחקים גם אינו כדאי שחוששים לבי"ד טועים שלא ידעו לדקדק להשהותו).

ד. רבי חנינא בן גמליאל אומר מקושר שכתבו עדיו מתוכו כשר מפני שיכול לעשותו פשוט. והקשה רבי והלוא אין זמן המקושר דומה לזמן הפשוט שבמקושר מוסיפים שנה למנין שנות המלך (שאם מלך שנה מונים לו שתיים) ובפשוט אין מוסיפים (אלא אם מלך שנה מונים לו שנה). ואם נכשיר במקושר עדיו מבפנים יש לחשוש שיתבע חובו ויפרע הלוה ויכתוב לו המלוה שובר, ויחזור המלוה ויוציא את השטר אחר שיעשהו פשוט ויאמר שהלוה לו עוד פעם אחרי השובר (שהרי הזמן שבו מאוחר בשנה מההלוואה כנ"ל). ומתריך שסובר רבי חנינא אין כותבים שובר, ולא יפרע הלוה עד שיקרע את השטר.

ה. באחת המדינות נהגו שאם מלך מלך חדש שנה ראשונה קוראים לו בשנת פלוני ארכן (וארכן פי' שנתקן למלכות). שנה שניה כותבים דיגון. ואם העבירוהו ממלכותו והחזירוהו כותבים ארכן דיגון.

ו. האומר הריני נזיר הינא, ה"ז נזיר פעם אחת (שלשים יום). אמר נזיר דיגון, ה"ז נזיר ב' פעמים (שישים יום), טריגון נזיר ג' פעמים, טטריגון ד' פעמים. פנטיגון ה' פעמים.

ז. אין בית מיטמא בנגעים אלא א"כ אין בו אלא ד' קירות לא פחות ולא יותר.

ח. מעשה שהגיע שטר מקושר לידי רבי וכשתמה שאין רואה בו זמן א"ל בנו ר"ש שמא מובלע בין קשריו, וכך נמצא. הקפיד רבי (שאין לעשות כן שהרי טועים בו) א"ל ר"ש בנו לא אני כתבתיו אלא יהודה חייטא. א"ל רבי לך מלשון הרע הזה שהיה לך לומר לא אני כתבתיו בלי לספר מי כתב. שוב מעשה ששייב רבי ספר תהילים שכתבו נאה וא"ל ר"ש בנו יהודה חייטא כתבו. א"ל רבי לך מלשון הרע הזה. שאין לספר בטובת חברו שמתוך כך בא לידי רעתו.

ט. א. ג' עבירות אין אדם ניצול מהם בכל יום: הרהורי עבירה, עיון תפילה (שבטוה שתקבל תפילתו שכיון יפה), ואבק לשון הרע. ב. רוב בני אדם חשודים על הגזל (בהוראת היתר של משא ומתן), מיעוט בעריות, וכולם באבק לשון הרע (ובהקדמה לחפץ חיים כתב אם יתן לבו ורעיוניו לזה יוכל להנצל אפילו מאבק לשה"ר, שלא אמרו אין אדם ניצול וכו' אלא בסתמא. ומעין זה כתב במהרש"א ע"ש).

Rav Elisha Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés